

Projekt

z dnia 18 grudnia 2018 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SIDRA**

z dnia ..... 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432), art. 4¹ ust. 1, 2, 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030, poz. 1490, poz. 1669) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuję się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sidra.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

Przewodniczący Rady

Jerzy Bohdan

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Sidra

z dnia ..... 2018 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2019

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Adresowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym i narkotykowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych oraz określają sposób wykonania obowiązków gminy wynikających z zapisu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

II. Podstawy prawne programu

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137);
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 5) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.);
- 6) uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. z 2014 r., poz. 445);
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492);
- 8) uchwała Nr XXV/116/08 Rady Gminy Sidra z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sidra na lata 2009-2018;
- 9) uchwały Nr X/54/16 Rady Gminy Sidra z dnia 16 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

III. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy Sidra

Zespół uzależnienia od alkoholu jest schorzeniem przewlekłym, postępującym i potencjalnie śmiertelnym. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze psychologicznej, społecznej i duchowej. Większość ludzi spożywając alkohol robi to w sposób rozsądny i powściągliwy, jednak pewna część ludzi nadużywa alkoholu, co powoduje w sposób nieuchronny dużą ilość szkód i zagrożeń dla nich i dla osób z otoczenia. Szkody te występują we wszystkich społeczeństwach i wielkość tych szkód jest związana z rozmiarami oraz stylem spożywania napojów alkoholowych, ale zależy również od skuteczności i zasięgu działań profilaktycznych i naprawczych.

Szkody powodowane przez alkoholizm, jak i ryzykowne oraz szkodliwe spożywanie alkoholu występują w wielu wymiarach:

- 1) jednostkowym (oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących),
- 2) społecznym (negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie),
- 3) ekonomicznym (koszty: leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy).

W diagnozowaniu uzależnienia uczestniczą zarówno lekarze psychiatry, psychologowie jak i specjaliści psychoterapii uzależnień. Z osobami uzależnionymi pracuje się bardzo trudno. Uzmysłowanie im szkód, które powoduje u nich nadużywanie alkoholu, wzbudzenie nadziei na zmianę i zmotywowanie ich do podjęcia leczenia to długi i mozolny proces. Podstawową metodą leczenia uzależnienia jest psychoterapia uzależnienia, która obejmuje zajęcia indywidualne oraz grupowe. Natomiast leczenie medyczne jest formą wspomagającą psychoterapie i nakierowaną na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu. Na ilość i częstotliwość picia mogą mieć wpływ czynniki społeczne. Należą do nich m.in. określony wzorzec spożywania alkoholu w danym środowisku, przekonań na temat jego wpływu na samopoczucie. Istotne znaczenie ma również cena alkoholu oraz jego dostępność w lokalnym środowisku.

Diagnoza problemów alkoholowych i narkomani w Gminie Sidra została oparta na badaniu źródeł zastanych takich jak: dane statystyczne Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji w Dąbrowie Białostockiej oraz analizie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w grudniu 2017 roku w placówkach szkolnych na terenie gminy i wśród mieszkańców społeczności lokalnej.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sidrze

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności inicjuje działania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, rozpatruje sprawy związane z procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, motywuje do podjęcia leczenia, opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dokonuje kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych biorą również udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grupach roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy. W 2017 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec 1 osoby podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec niej obowiązku podania się leczeniu uzależnienia od alkoholu. Członkowie Komisji w 2017 roku przeprowadzili z 11 osobami rozmowy interwencyjno-motywacyjne w związku z nadużywaniem alkoholu oraz zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjne z 20 osobami nadużywającymi alkohol w związku ze stosowaniem przez nie przemocy. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach grup roboczych udzieli pomocy 18 rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. W 2017 roku komisja wydała 1 postanowienie zawierające pozytywną opinię do wniosku podmiotu ubiegającego się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W ocenie pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wiele rodzin i osób nie przyznaje się do problemu uzależnień i przemocy w rodzinie. Pracownicy socjalni ośrodka w ramach pracy socjalnej motywują osoby uzależnione i pijące szkodliwie do podjęcia leczenia, kontaktu ze specjalistami.

3. Komisariat Policji w Dąbrowie Białostockiej

W 2017 roku funkcjonariusze Komisariatu Policji w Dąbrowie Białostockiej zatrzymali 1 osobę nietrzeźwą z terenu gminy w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych. Policja także informowała Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o powtarzających się przypadkach kierowania pojazdami przez nietrzeźwych kierowców. Zgłoszono 17 interwencji dotyczących przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”.

4. Analiza wyników badań ankietowych

W grudniu 2017 roku w Gminie Sidra zostały przeprowadzone badania ankietowe obejmujące dwie grupy: uczniów gimnazjów (klasa II i III), uczniowie VII klasy Szkoły Podstawowej oraz dorosłych mieszkańców gminy Sidra. W badaniu udział wzięło 78 uczniów, w tym 42 chłopców i 36 dziewcząt. Z przeprowadzonych badań wynika, że część ankietowanej młodzieży spożywała alkohol w swoim życiu. Najczęściej badani spożywali alkohol we własnym domu, w domu kolegów (koleżanek) głównie spożywanym alkoholem było piwo. Największy procent młodych ludzi spożywa alkohol, ponieważ go lubi. Natomiast w kwestii narkotyków wynika, że zdecydowana większość badanych nie próbowała nigdy zażywać narkotyków. W przypadku znalezienia się w trudnej sytuacji życiowej młodzi respondenci o pomocy zwróciliby się do rodziców i kolegów/koleżanek. Młodzież brała udział w zajęciach profilaktycznych, ale duża część ankietowanych przyznała, że nie mają one na nich większego wpływu.

Według ankietowanych najskuteczniejszą formą zajęć profilaktycznych byłyby rozmowy z osobami, którym udało się przezwyciężyć nałóg oraz filmy o skutkach uzależnień.

Z danych uzyskanych podczas badań ankietowych wśród mieszkańców gminy wynika, że uzależnienie od alkoholu to jeden z najpoważniejszych problemów występujących w naszej gminie. W hierarchii problemów społecznych w gminie w ocenie ankietowanych 36 % wskazało na uzależnienie od alkoholu, 29 % wskazało bezrobocie, wyjazdy zagraniczne 16 %, przemoc w rodzinie 11% i ubóstwo 8%. Ponadto z sondażu wynika, że najczęściej zauważanymi problemami przez ankietowanych (46%) wśród dzieci i młodzieży na terenie gminy jest zaniedbanie ze strony rodziny. Na pytanie odnośnie występowania zjawiska przemocy domowej na terenie miejsca zamieszkania 35 % ankietowanych odpowiedziało, że słyszała o takich osobach/rodzinach, zaś 24 % badanych stwierdziła, że zna 1 lub 2 takie osoby/ rodziny. Według ankietowanych (44%) przyczynę stosowania przemocy domowej jest alkohol. Odnośnie pytania czy na terenie miejsca zamieszkania osoby biorącej udział w badaniu są osoby/rodziny zmagające się z uzależnieniem alkoholowym lub narkomanią połowa badanych stwierdziła, że zna takie osoby/rodziny. Ponadto z sondażu wynika, że 49% ankietowanych często widuje osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych, a 74 % badanych wskazuje, że osoby pijące w miejscowości ich zamieszkania nie stanowią szczególnego zagrożenia dla bezpieczeństwa. Znaczna część respondentów (72%) nie słyszała o sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, zaś przeszło połowa (64%) stwierdziła, że młodzież ma utrudniony dostęp do alkoholu. Na pytanie o znajomość osób uzależnionych od narkotyków 88% badanych stwierdziła, że nie zna takich osób, zaś 12 % badanych stwierdziło, że zna takie osoby. Wśród przeszkód, które utrudniają skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom na terenie Gminy Sidra 78% badanych uważa, że osoby uzależnione nie widzą problemu w picciu alkoholu/zażywaniu narkotyków (nie chcą się przyznać, że są uzależnione), a 22 % respondentów stwierdziła, że jest zbyt duża tolerancja społeczeństwa wobec spożywania alkoholu i zażywania narkotyków. Jako instytucję, w którym osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków mogą uzyskać pomoc 42 % respondentów wymieniło Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ankietowani wymienili również inne placówki, takie jak Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sidrze (34%) oraz grupa AA (24%).

5. Wnioski

Powyższe dane instytucji oraz wyniki analizy badań ankietowych pozwalają postawić diagnozę, że aktualnie występujące problemy alkoholowe i towarzyszące im negatywne zjawiska wymagają dalszych intensywnych, skoordynowanych i spójnych przedsięwzięć instytucji oraz społeczności lokalnej, zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych i innych zjawisk patologicznych oraz prowadzenia różnych form działań interwencyjnych i profilaktycznych, skierowanych do osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, w celu zminimalizowania występowania problemów alkoholowych w ich dorosłym życiu.

Z obserwacji pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych specjalistów wynika, że w rodzinach, w których występuje nadużywanie alkoholu często pojawia się również przemoc w rodzinie oraz zaniedbywanie dzieci związane z niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą ich rodziców. Stąd działania programu winny być w szczególności skierowane na pomoc w podjęciu leczenia, profilaktykę uzależnień oraz wsparcie dzieci, w szczególności z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Sidra w szczególności następujące grupy osób:

1. Osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie.
2. Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowiska zagrożonego uzależnieniem).
3. Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym i narkomanii.
4. Rodziny w których występuje przemoc w rodzinie oraz niewydolność opiekuńczo-wychowawcza.

V. Cele i zadania programu

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z występujących na terenie gminy uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

Cele szczegółowe programu:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:
  - a) udzielenie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego, prawnego, psychologicznego dla osób z problemem alkoholowym i problemem narkomanii,
  - b) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
  - a) udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problem alkoholowy i narkomanii,
  - b) udzielenie wsparcia psychologicznego dzieciom z rodzin, gdzie występuje problem z alkoholem i narkotykami,
  - c) udzielenie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu i narkotyków przez osoby najbliższe.
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) edukacja publiczna społeczności lokalnej – działania informacyjne o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom w kryzysie,
- b) edukacja dzieci i młodzieży poprzez organizowanie i prowadzenie na terenie szkół różnych form zajęć profilaktycznych,
- c) edukacja rodziców poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców,
- d) edukacja grup zawodowych poprzez organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, pedagogów, sprzedawców napojów alkoholowych.
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:
  - a) dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji i stowarzyszeń mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych i narkomanii, promowaniem pozytywnych zachowań, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego:
  - a) kontrola sprzedaży alkoholu poprzez działania kontrolne punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
  - b) występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzekanych w związku z naruszeniem art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:
  - a) wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy poprzez kierowanie osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych;
  - b) wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób pozostających bez zatrudnienia poprzez aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
  - c) wspieranie działań aktywizacji społecznej i integracyjnych dla osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem poprzez świadczenie pracy socjalnej i zawarcie kontraktu socjalnego.

VI. Zakres zadań, finansowanie i realizator programu

Zakres zadań

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program uzupełniono o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z diagnozy lokalnych problemów. Wskazują one jednoznacznie na konieczność łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom od środków psychoaktywnych.

W 2019 roku w szczególności będą realizowane i finansowane takie działania programu jak:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów,
- 2) podejmowanie działań o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym dla rodziców,
- 3) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- 4) udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,

Mając na celu wykonanie powyższych zadań w 2019 roku planuje się podjąć następujące działania:

- 1) dofinansowanie wyjazdu na kolonie, obozy i wycieczki z program zajęć profilaktycznych /socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 2) wdrażać i sfinansować profesjonalne programy profilaktyczne w szkołach, mające na celu uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,
- 3) wspierać programy i przedsięwzięcia profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, w tym opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych np. gazetki, imprezy okolicznościowe,
- 4) organizować czas wolny dla dzieci i młodzieży poprzez wspieranie działalności klubów sportowych oraz dofinansowywać pozalekcyjne zajęcia sportowe, promujące zdrowy styl życia (trening umiejętności życiowych, np. wygrywania i przegrywania, radzenia sobie z emocjami),
- 5) organizacja zajęć (spotkań) grupowych informacyjno- edukacyjnych dla rodziców w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i zażywania narkotyków przez dzieci i młodzież,
- 6) wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
- 7) organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych z odniesieniem profilaktycznym,
- 8) prowadzić rozmowy z osobami nadużywającymi alkohol,
- 9) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii,
- 10) podejmowanie czynności zmierzających do wydania przez sąd postanowienia o obowiązku podania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych i wyrządzających swym pićm poważne szkody społeczne i nie chcące podać się leczeniu (wynagrodzenia dla biegłych sądowych, wynagrodzenia specjalistów: psychiatry i psychologa za przeprowadzenie badań i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu);
- 11) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - rozmowy, negocjacje rodzinne, realizacja programów profilaktycznych o tej tematyce dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum,
- 12) zakup i upowszechnienie materiałów informacyjno- edukacyjnych o tematyce uzależnień oraz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy w tym obowiązujących procedur interwencyjno- pomocowych,
- 13) przestrzegać zasad obowiązujących przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych uchwałami Rady Gminy,
- 14) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Policją w sprawie podejmowania działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działania kontrolne, mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- 15) organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- 16) kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia i dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki,
- 17) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – wynagrodzenia dla członków komisji za udział w jej pracach i posiedzeniach 120 zł brutto, za każde posiedzenie komisji.

Finansowanie Programu

Finansowanie realizacji zadań określonych w programie będzie dokonywane w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określona jest w budżecie gminy na rok 2019 w dziale: 851 rozdział 85153, 85154 i wynosi 52.200 zł. Finansowanie zadań programu odbywać się będzie na zasadzie zawierania umów mających charakter zakupu usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych.

Realizator programu

Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sidra jest Pełnomocnik Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sidra na lata 2019-2028 i będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sidrze, przy współpracy:

- 1) z dyrektorami szkół z terenu gminy,
- 2) z Przychodnią Zdrowia,
- 3) z Komisariatem Policji w Dąbrowie Białostockiej,
- 4) z Sądem Rejonowym.

VII. Monitoring Programu

Monitoring programu prowadzony będzie przez:

1. Wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i podmiotami realizującymi zadania z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sidra,
2. Analizę danych na temat problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie w gminie,
3. Informacje z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego,
4. Przedłożenia Radzie Gminy sprawozdania z realizacji Programu za rok 2019 do końca drugiego kwartału 2020 r.